

Lunds universitet
Genusvetenskapliga institutionen

LUNDS
UNIVERSITET

“En slam säger mer än tusen ord”

En genusvetenskaplig studie om exkludering och inkludering för
kvinnor, människor med transerfarenhet och ickebinära i
skateboardkulturen- från ett manligt perspektiv

Författare: Ida Wiedel

Kurs: GNVK22, 15 Hp

Termin: Vt 2022

Handledare: Jens Rydström

Abstract

In an area where men are dominating the subculture of skateboard I seek to distinguish their view on issues and solutions on non cis-male participation. In this study, theories about gender as a social construction, presented by Butler (1990), Young (1990) and Connell (2005), are applied in order to analyze two focus group interviews with ten skateboarding men in total. The results show that the masculine norm requires new participants' to enter the skate culture through risk-taking and adaptation to the current social hierarchy. Drawing from theory, I suggest that other groups are less likely to make a fair estimate of their physical capacity due to a lack of representation and current social status. The men see emerging changes in the subculture as it has become more welcoming, but points out that other groups should find their own time and place to skateboard if they cannot adapt to the preexisting masculine norms of physical attributes, risk-taking and individual responsibility. I have through this study developed solutions as to create safe-spaces for groups outside the cis-male norm and for males (and media) to a greater extent encourage other groups' presence on the skatescene.

Keywords: *Skateboard, subculture, performativity, masculinity, place.*

Nyckelord: *Skateboard, subkultur, performativitet, maskulinitet, plats.*

1. Inledning	4
1.1 Problembeskrivning	5
1.2 Syfte och frågeställning	6
1.3 Avgränsning	6
2. Tidigare forskning	6
2.1 Skateboardsporten och skateboardkulturen	7
2.2 Maskulinitet i skateboardkulturen	7
2.3 Kvinnor i skateboardkulturen	8
3. Teoretiska utgångspunkter	8
3.1 Performativitet	9
3.2 Femininitet	9
3.3 Maskulinitet	10
3.4 Plats	10
4. Metod	11
4.1 Fokusgruppsintervjuer	11
4.2 Urval	12
4.3 Insamling av data	13
4.4 Transkribering och analysmetod	13
4.5 Etiska överväganden	14
4.6 Min positionering	14
5. Resultat och analys	15
5.1 Skateboardkulturen	15
5.1.1 Värderingar och livsstil	15
5.1.2 Förändring	18
5.2 Exkluderingsprocesser i skateboardkulturen	19
5.2.1 Platsens och tidens betydelse	19
5.2.2 Representation och förebilder	22
5.2.3 Patriarkatet och sociala hinder	23
5.3 Inkluderingsprocesser i skateboardkulturen	25
5.3.1 Platsens och tidens betydelse	26
5.3.2 Representation och förebilder	27
6. Sammanfattning	29
7. Slutsatser	31
8. Referenslista	32
9. Bilaga: Intervjuguide	34

1. Inledning

Klockan är 19.30 en torsdag och det är tjej/transskate session på bryggeriet¹. Skejtarna sneglar på klockan och trots att parken stänger först 22.00 säger flera: "Fan, nu är det bara 30 minuter kvar!". Klockan 20 öppnar hallen för alla, och det kommer vanligtvis en stor skara killar de två sista timmarna. Klockan 19:50 börjar de flesta klä på sig för att gå och i samma veva ser en genom fönstren som har insyn från cafédelen på ovanvåningen att killarna samlas. Redan 19:55 kommer det ner en grupp som börjar klä av sig stora hoodies, knyta om skosnöret som de stora jeansen sitter uppe med och byter skor till sneakers. 5 minuter går snabbt och killarna tar sig ut i hallen i full fart. De åker fort fram och tillbaka och under 30 minuter har det gått från att vara ett 20/30-tal icke cis-män till att vara en handfull kvar. Stämningen blir annorlunda på något sätt, jag känner mig mindre bekväm och vet inte hur jag ska lyckas att ta plats. Jag håller mig vid minirampen och droppar in över kanten när det blir min tur. Att åka vid street-ytan, en större horisontell yta där det rör sig mycket folk, känns för mig som är hyfsat ny skejtare rätt långt bort vid det här laget. Killarna gör flera tricks på raken, åker snabbt och slamar (ramlar) hårt. De ser inte ut att behöva en paus och de är inte rädda för att krocka med någon. Jag ser en vän ta sats för att köra ett par gånger men under de sekunder som hon kollar runt omkring sig för att se att vägen är fri så hinner andra köra före. Ett kösystem förvandlas snabbt till *den som hinner först kör först*. Det är hetsigare nu, jag måste också köra snabbt och hårt för att få plats. Nu är det bara jag och två till kvinnor i parken. När jag går efter 30 minuter säger han som jobbar och sitter vid ingången: "Nej men ni ska ju blandas!" varpå vi båda skrattar lite. Sen går jag hem och känner mig feg för att jag inte stannade.²

¹Bryggeriet är en inomhusskatepark beläget i Malmö som är aktiva i arbetet som förs för att inkludera tjejer/kvinnor, ickebinära och transpersoner. De har två gånger i veckan tillfällen som de kallar för tjej/transskate där alla som identifierar sig bort från cis-mansnormen är välkommen (Bryggeriet 2016).

²Jag använder denna berättelse för att delvis kontextualisera studiens sammanhang och även åskådliggöra hur det kan upplevas.

1.1 Problembeskrivning

Denna uppsats rör frågor som handlar om hur kvinnor, människor med transerfarenhet och ickebinära kan ta plats i maskulint dominerade rum. Det är problem som inte har några enkla svar och som också, som jag ska visa i uppsatsen, möjligtvis är under förändring. I denna uppsats används skateboardkulturen som exempel på en manlig dominerad sfär där människor som står utanför cis-mansnormen har, som vi sett i exemplet ovan, speciella villkor för att ta sig fram. När sporten blev populär i USA under 1950–60 talet framträdde den, speciellt i media och tävlingssammanhang, som jämlik mellan könen, men som en del av andra mer formella sporters platstagande under 80-talet så marknadsfördes den som mer maskulin (Beal & Ebeling 2019:101-102). Stora sportkanaler, såsom MTV, har producerat skatevideos som porträtterar vita, manliga åkare och skateboardspel, exempelvis Tony Hawk serien, har skapat karaktärer med samma attribut. Dessa mediala uttryck stämmer överens med en omfattande enkätundersökning gjord 2019 i USA som visade att majoriteten av skateboardåkare var män, 75 %, heterosexuella, 72 % och vita, 54 % (Yochim 2010:176, Corwin et al. 2019:6). Det förs dock arbete för ökad inkludering. Den tjej/transskate session som ingick i exemplet ovan är ett lokalt exempel på detta och flera saker pekar på att inkluderingen blivit bättre (Beal & Ebeling 2019:98). Forskning menar att trots förändringar kring jämställdheten i Sverige är skatescenen fortfarande en plats med hög manlig dominans, där kvinnor enkelt känner att de tar upp en plats som inte är till för dem (Bäckström & Nairn 2018:426).

Det finns en del forskning kring inkludering/exkludering inom skatekulturen som tar det kvinnliga perspektivet. Vi vet ändå för lite, ur ett manligt perspektiv, vad som trots allt upprätthåller den manliga dominansen och vad som krävs att vidare göras för att fler grupper ska känna sig välkomna. Jag menar att männens perspektiv kan ses vara grindvakten till skateboardkulturen och därmed intressant att studera. Feministiska analyser är betydelsefulla i studier av maskulinitet eftersom de belyser strukturella nivåer som avgörande för hur pojkar växer upp och formas. Dessa strukturella analyser kompletterar analyser av manligt dominerande rum (Connell 2005:41). Könsmönster ses i studien som performativa handlingar som uppstår dels i relation till andra kategorier (Connell 2005:35), och dels genom internaliserad historia (Butler 1990:Förord). Därav blir reflektioner skejtande cis-män har om inkludering, dess svårigheter respektive lösningar, intressant att undersöka. Jag vill precisera

perspektivet från de överrepresenterade och därmed bidra till kunskap som kan användas i framtida studier om hur en ska gå tillväga för att öppna upp mansdominerade rum.

1.2 Syfte och frågeställning

Syftet med studien är att undersöka hur skateboardåkande cis-män ser på skateboardkulturen och dess inkluderings respektive exkluderingsprocesser för kvinnor, människor med transerfarenhet och ickebinära. Frågeställningarna lyder:

- Hur upprätthålls och förändras skateboardkulturen utifrån ett manligt perspektiv?
- Vad ser skateboardåkande män att det finns för hinder för grupper med annan könstillhörighet i skateboardkulturen?
- Vad anser manliga skateboardåkare behöver göras för att i högre grad inkludera människor med annan könstillhörighet?

1.3 Avgränsning

Av utrymmesskäl har jag avgränsat min studie till kvinnor, människor med transerfarenhet och ickebinära men självklart kan andra aspekter, såsom klass, ras/ifiering och cis-män som avviker från heteronormen vara givande för framtida forskningsprojekt. Kulturen som rör sig på skatescenen är stor men jag har i uppsatsen benämnt den, med tanke på att det gemensamma intresse är skateboard, som skateboardkulturen.

2. Tidigare forskning

I detta kapitel redovisas inledningsvis forskning kring vad som utmärker sig i skateboardkulturen, hur kommersialiseringsprocesser kan se ut och hur en individualitet på skatescenen är central. Jag kommer fortsättningsvis att presentera manliga perspektiv för att slutligen redogöra röster om kvinnor³.

³Forskning kring mansdominerade sporter har ofta använt ett binärt språk. Jag ifrågasätter varför människor med transerfarenhet och ickebinära har exkluderats och strävar efter att inkludera dessa i min analys.

2.1 Skateboardsporten och skateboardkulturen

Skateboardkulturen upprätthålls, liksom alla ungdomliga subkulturer, genom variationer av stil, jargong, språkbruk, symboler osv. Det som framförallt utmärker kulturen enligt Thorpe och Wheaton (2013:347) är klädstil, uppvisning av fysisk skicklighet och risktagande och ett fokus på individen. Den benämns som en undergroundkultur men med ökad popularitet och genom en kommersialiseringsprocess öppnar den upp för fler människor. Kulturindustrin och massmedia är aktiva agenter för hur sporten formas och porträtteras (Ibid:343). Det innebär att sociala medier i hög utsträckning används för att lägga ut klipp på sig och sina vänner när nya tricks övas in, nya kläder och attribut kommer fram och när erkända profiler visar upp sig. Skate-media framställer sporten och kulturen som en livsstil som individen själv kan gå in och ut i efter behag men Yochim (2010) visar att fokus på den vita och manliga kroppen, i kombination med en individualistisk syn i subkulturen, skapar blindhet för hur till exempel personer bortom den vita cis-mansnormen har det. Det blir problematiskt då frågor om inkludering och exkludering ska diskuteras när frågor om den maskulina normen dominerar. Hon beskriver att skate-media reproducerar sporten genom livsstil och kultur, och att denna livsstil kan sättas på och tas av efter behag (Yochim 2010:232).

2.2 Maskulinitet i skateboardkulturen

Beal (1996) konstaterar att kulturen upprätthåller en maskulin norm genom att röra sig bort från och i kontrast till feminint beteende (Ibid:205, 209). Det görs på flera olika sätt. Atencio et al. (2009) menar att en effekt av normen risktagande är att kvinnor inte räknas som skejtare i samma utsträckning som män om de inte slår sig tillräckligt. Det innebär att det finns informella regler på hur en ska vara på skatescenen utöver att ha en bräda. Det räcker inte att bara "åka omkring" utan en måste visa en intensitet och *våga* för att bli sedd som en som deltar i kulturen (2009:10). Utöver det är platser som används vid skateboardåkande, som till exempel, betongparker och urbana områden, maskulint kodade och kan utgöra hinder för andra grupper (Carr 2016:6). De reproduceras som kodade genom hur mäns risktagande och fysiska skicklighet påverkar utrymmet för andra deltagare (Hellman 2016:16-17). Den inledande berättelsen i uppsatsen (observationen) är ett exempel på hur maskulina normer får företräde på en plats och andra grupper underordnar sig denna. Men Hellman (2016:17) diskuterar även att en ökad individualitet (till exempel att själv kunna bestämma och handla) inom kulturen kan utmana den dominerande manliga hegemonin genom att andra olikheter

kan komma upp till ytan. Exempelvis genom att hitta kreativa och innovativa sätt att skejta på och på så sätt bredda vad kulturen kan innehålla för stil och hur en tar sig an en skatescen (Hellman 2016:17).

2.3 Kvinnor i skateboardkulturen

Gray (2018:64) framhäver att kvinnor hamnar i ett dilemma i skateboardkulturen mellan att uppträda manligt (risktagande, fysisk skicklighet, *baggy* kläder, nonchalant attityd) och att vara kvinnlig (ömtålig, feminin, sexualiserad inför den manliga blicken). Hon menade att på grund av kvinnors sociala position är 'skate-attributen' svårare att nå, då de inte tror sig klara de fysiska egenskaperna de enbart sett män utföra (Ibid:52). Utifrån Atencio et al. (2009) studie delas dessa upplevelser av vissa män när de skulle träda in på skatescenen då de inte heller trodde att de skulle klara av det (2009:6). Vidare uttryckte kvinnor att de blir bemötta olika på skatescenen beroende på vad de har på sig. De fick till exempel ett mer *vänskapligt* välkomnande från männen om de klädde sig mer maskulint medan ett mer feminint uppträdande kunde generera i utmanande kommentarer och en tro på att de inte var där för att de tyckte om att skejta (Ibid:59). Utöver det krävdes de att ständigt "ta platsen" genom att vara aktiv då en kort vila på skateparken kunde resultera i att män kom fram och trodde de ville ha hjälp alternativt letade efter en pojkvän (Ibid:60). Bäckström och Nairn (2018) konstaterar liknande och menar att som kvinna krävs det att kunna hantera uppmärksamhet. De uttrycker att Sverige porträtterar en bild av skatescenen som välkomnande för alla men att verkligheten säger annorlunda då kvinnor uttrycker att de tar upp en plats som inte är till dem. Kvinnorna i studien skejtar främst under tjej/transskate eller på morgnar/kvällar för att undvika blicken från manliga skateboardåkare. Vidare ser de att det maskulina kravet "att ta plats" står i kontrast till mer feminina normer som "att vara tillmötesgående" (Bäckström & Nairn 2018:431). Det visar på att trots att skateboardkulturen har sina specifika sätt att reproducera könsmönster finns dessa i en utökad kontext.

3. Teoretiska utgångspunkter

Jag är intresserad i vad som upprätthåller manligt dominerade rum och har därför valt fyra analytiska begrepp jag urskilt i lika många teorier. De rör olika skeenden men gemensamt är att de förstår exempel kön som socialt konstruerat och producerat genom interaktion med

andra. De teoretiska utgångspunkterna är viktiga för att förstå hur normer ser ut och reproduceras och vidare för att förstå den kontext som begränsar människor utifrån könstillhörighet.

3.1 Performativitet

Butler (1990:33, 179) argumenterar kring genus som en akt skapad innan aktörerna kommer till scenen, men som de sedan är en del av att upprätthålla, och vidare att den materiella effekten av kön drivs fram genom repetitiva handlingar utifrån könstillhörighet. Vi kan därefter inte se kön som en uppsättning fritt flytande attribut, utan snarare konstituerat till vissa tider och rum. Fortsättningsvis säger hen att kön skapas av stilisering av kroppen och krävs därför att förstås med vardagliga gester och menar att människor som tillhör ett visst kön får kravet att upprätthålla ett typ av beteende och utseende (Ibid:89, 179). Performativitet krävs därför att inte ses som en akt utan sammanhang utan som en repetitiv handling som ofta är förtäckt genom att ses som naturlig och uttrycksfull, men egentligen är en kulturell upprätthållen, tidsmässig varaktighet (Ibid:Förord). Butler (1990:2) menar fortsättningsvis att det inte är nog att synliggöra kvinnor i offentliga tillställningar (exempelvis tjej/transskate) eller språk (att prata om exkludering på skatescenen) utan det krävs samtal om *hur* kön blir producerat och därefter begränsat av konstanta maktstrukturer.

3.2 Femininitet

Young (1990) konstaterar, likt Butler (1990), att varje mänsklig existens är definierat från dennes situation och då att feminint beteende är format av historiska, kulturella och sociala begränsningar. Hon behandlar ett antal studier som styrker på olikheter i beteende mellan kvinnor och män som framkommit i sportsammanhang och menar att kvinnor i större utsträckning än män ser sin kropp som ömtålig och vidare som en *sak* eller ett objekt som kräver omvårdnad (Young 1990:142). Hon konstaterar att kvinnor mer ofta än män frågar efter fysisk hjälp och att möjligheten för att röra sig fysiskt krävs att komma från sägandet *jag kan* vilket kvinnor mer sällan gör (Ibid:148). Att säga *jag kan inte* hävdar hon begränsar de fysiska attributen och blir ett direkt hinder till görandet av aktiviteten (Ibid:149). Vidare säger hon att kvinnor i större utsträckning är rädda för att slå sig och att det kommer ifrån synen på deras kropp som ett objekt, och utöver det även från att de inte lika väl som män, på grund av olika uppväxter, vet deras kroppars kapacitet (Ibid:150). Young (1990: 154) konstaterar att vi

alla har hört uttrycket *throw like a girl* och lägger tyngd vid hur liknande sägelsor kan forma oss till att det blir en orättvis verklighet.

3.3 Maskulinitet

Connell (2005) har liknande grundsyn som Butler (1990) och Young (1990) men intresserar sig mer för hur maskulinitet produceras. Hon konstaterar att maskulina beteenden delvis härstammar från tävlingsinriktade och komplexa lekar från barnsben och inte bara kan ses som något fristående, utan att det är något som minns och internaliseras. Hon diskuterar "the making of masculinity" som central under barndomen och konstaterar vidare att en omöjlig kan se kroppar som frångådda från sociala processer och att maskulinitet och femininitet till stora delar setts som inneboende relationsbegrepp (Ibid:35). Vidare att det inte räcker att urskilja vad som skiljer sig mellan olika kön utan att ett fokus på aktiviteterna är av vikt för att förstå hur kroppsliga funktioner hänger ihop med sociala processer och att kroppsreflexiva övningar inte är internaliserade till individer utan de är symboler som till stor del urskiljer och skapar (och är skapade av) de sociala världar vi lever med (Ibid:60, 64). Sport som tydligt moment för särskiljning är inte konstigt eftersom en där uttrycker sina kroppsliga funktioner ofta tillsammans med risktagande och i tävlingsommanhang. Hon konstaterar att konstruktionen av maskulinitet genom kroppsliga förmågor betyder att kön är känsligt och ger många möjligheter till förändring (Ibid:54-55). Vidare diskuteras genuspolitik inom maskulinitet och inte bara mellan könen och att det är synlig inom sport-scenen där maskulinitet till viss del skapas av fysisk skicklighet (Ibid:37). Hon frågar sig själv om en kan benämna maskulinitet som 'problemet' eller om det snarare handlar om institutionella arrangemangen som lägger grunden för ojämlikhet och som därmed är anledningen till varför maskulinitet satts under granskning (Ibid:42). Kvinnors självbild som ömtåliga (Young 1990:142) skiljer sig från den bilden av män som historia och uppväxt skapar och en skulle därför kunna säga att för kvinnor att träda in i skateboardkulturen går de in i manligt dominerande normer. Fortsättningsvis konstaterar hon mass-medias porträttering av maskulinitet som oföränderligt (Ibid:45).

3.4 Plats

Masseys (1994) menar att plats och rum inte kan ses som statiska utan måste konceptualiseras med sociala interaktioner och därmed ses som processer (Massey 1994:155). Detta är viktigt eftersom skateboardkulturen är i rörelse och kräver därför en analys som tar förändring i

åtanke. Massey (1994) konstaterar att plats inte kräver att en klär på sig *en* identitet utan kan ha övergripande interna konflikter och jag ser detta vara av stor vikt för att förstå hur olika livsstilar anamar skateboardsporten och hur dessa bemöts. Hon säger att konflikter kan vara mellan hur den var förr, hur det är nu och hur det kan se ut i framtiden (Ibid). Fortsättningsvis uttrycks meningen *a sense of place* som innefattar minnen och nostalgi och hon konstaterar att människor kan motsätta sig andras inträde på grund av att de vill åt den bekvämligheten som de ser att rummet innehåller när det stannar som det alltid gjort (Ibid:119). Hon säger vidare att *the character of an area* inte är mer än produkten av internaliserad historia och detta är av stor vikt för att förstå hur vissa skejtare inte nödvändigtvis är öppna mot grupper som tidigare inte var representerade inom skateboardsporten. Vidare belyser hon vikten av att analysera karaktärerna för att förstå hur de formar eller upprätthåller en plats (Ibid:120). Utifrån detta konstaterar Massey (1994) att plats inte är bundna utan snarare öppna, porösa nätverk av sociala relationer och att synen på platser som statiska med fasta karaktärer fränsäger sig äktheten hos en plats (Ibid:121, 123).

4. Metod

Under denna rubrik beskrivs de metodologiska valen som studien skapats utifrån. Inledningsvis redogör jag mitt metodval och mitt urval för att sedan gå igenom analysförfarande och avsluta med etiska överväganden.

4.1 Fokusgruppsintervjuer

Jag har utfört två semistrukturerade fokusgruppsintervjuer med sammanlagt 10 skateboardåkande cis-män. Syftet med fokusgruppsintervjuer är att personerna stimuleras till konkreta och personliga svar som avspeglar värderingsmässiga aspekter (Hylander 2001:2). Deltagarnas hämningar har tendenser att släppa i tillåtande gruppklimat och vidare hjälper intervjupersonerna varandra att komma ihåg sådant de annars glömt (Ibid:3). Fortsättningsvis används fokusgrupper som metod för ökad förståelse, förklaring och generering av teori när det gäller komplexa beteenden såsom attityder, värderingar och fenomen som uppstår i social interaktion (Ibid:8). Utöver det ser jag att enskilda intervjuer eventuellt varit krävande för både mig och den intervjuade då jag frågar om *min* inkludering i en kultur som de är en

självklar del av. Fokusgrupper kan då tillåta ett mer bekvämt klimat där intervjupersonerna inte är ensamma i sin position.

4.2 Urval

Urvalskravet var skateboardåkande cis-män. Jag tog kontakt med skejtare som jag känner och som till viss del känner varandra eftersom jag hoppades att det skulle generera mer bekväma samtal. Eldén (2020) konstaterar att forskare lätt hamnar i överläge om en kan välja vilka som ska intervjuas men vidare att en ska göra det som ses vara bäst forskningsmässigt, ifall detta inte överskrider etiska skyldigheter (Eldén 2020:79). Jag kommer prata vidare om etik under etiska överväganden. Jag har intervjuat 10 cis-män vilket innebär att generaliseringar utifrån mäns uppfattningar är svåra att göra men jag ser att det är tillräcklig många för att få tillgång till olika nyanser av berättelser och därmed en fördjupad förståelse. Generaliseringen kan vara att andra kan sätta sig in i och själva omsätta resultaten i andra sammanhang. Studien är utförd i Malmö där samtliga respondenter är bosatta men då alla kommer från andra orter och till stor del diskuterar händelser utanför stadsgränsen ser jag att deras erfarenheter omöjligen kan avgränsas till enbart Malmö. Det är dock viktigt att nämna att Malmö är en av de ledande städerna i världen när det kommer till skateboard och har en skateboardverksamhet som aktivt arbetar för att inkludera fler än cis-män på skatescenen (Malmö Stad 2019). Det är viktigt eftersom deltagarna kan ha erfarenheter av en tydligt skateboardkultur och olika sätt att arbeta med inkludering.

Namnen på de intervjuade i fokusgrupp 1 är: Isac, Gabriel, Lucas, Leo och Joakim. Fokusgrupp 2 är: Noah, Hugo, Liam, Aron och Erik⁴. Fokusgrupp 1 har respondenter födda mellan 99-01 där alla skejtat över 9 år och där flera av dem arbetar inom skate och utöver det är sponsrade; de får kläder och resor för att skejta. Fokusgrupp 2 har något äldre respondenter, födda mellan 94-99, som skejtat i lika många år, men inte är sponsrade eller har det som arbete. Jag bedömer att alla är insatta i skateboardkulturen och därmed både själva gjort resan att bli en del av den och nu medverkar till att reproducera den för andra. Även om inte alla är nämnda i resultatet ser jag att samtliga var med och producerade givande samtal.

⁴Samtliga namn är pseudonymer.

4.3 Insamling av data

Jag använde instagram som hjälpmedel när förfrågningen om intervjuerna skickades ut, där berättade jag vad jag skulle skriva om och att det kommer vara en fokusgruppintervju. Svartsmeddelandet som innehöll ett ja tolkades som ett samtycke. 11 av 11 förfrågningar tackades ja till men en kunde inte närvara. Jag skapade en intervjuguide⁵ för att därefter läsa in mig på frågorna och ta inspiration av Merton (1990) som menar att intervjuaren under fokusgruppsintervjuer behöver vara bekväm med en naturlig övergång från en nivå till en annan (Merton et al. 1990:104). Under samtalen behövde jag inte använda mig av guiden så mycket eftersom samtalet flöt på naturligt och vi oftast kom in på ämnen jag var intresserad av utan min inblandning. Vi befann oss hos mig och jag startade samtalen med en introduktion av studien, för att därefter börja spela in ljud med min mobil. Då respondenterna inte var vana vid att bli intervjuade var det hackigt de första minuterna men eftersom de kände varandra började de snart skämta och prata mer öppet. De påminde ofta varandra om skeenden som de antingen hade varit med om tillsammans eller som de upplevt på separata platser. Det första intervjun varade i 2,5 h och den andra i 1,5 h.

4.4 Transkribering och analysmetod

Jag transkriberade hela samtalen och för att därefter bli familjär med materialet utformade jag mindmaps över eventuella teman. Jag påbörjade en tematisk innehållsanalys vilket Clarke och Braun (2006:6) menar är användbart för att identifiera teman i material. De diskuterar olika metoder av tematisk innehållsanalys och jag använder mig av ett induktivt närmande som är när en samlar ihop rikt material och utifrån empirin utformar teman för att svara på frågeställningar (Ibid:12). Genom markeringar i den utskrivna transkriberingen urskiljdes flera underteman som jag därefter la ihop till större. På grund av studiens storlek valde jag bort flera teman jag urskilde som intressanta men som jag inte kände passade in i mina huvudteman (Ibid:19). De lägger vikt vid att placera de identifierade temana i en ordning som är enkel att följa och jag la därför empirin om skateboardkulturen först, för att därefter komma in på exkluderingsprocesser och slutligen inkluderingsprocesser (Ibid:25). Utöver det skriver jag med språket *en* medan respondenterna säger *man*. Eftersom jag inte vill ändra på deras talesätt låter jag *man* stå kvar i citaten.

⁵Se bilaga.

4.5 Etiska överväganden

Intervjupersonerna känner varandra till viss del, vissa bättre än andra, och jag är medveten om att det kan vara riskfyllt men jag gjorde det för möjligheten att få respondenterna mer bekväma. Jag har noga aidentifierat samtliga. En utmaning i fokusgruppsintervjuer är att skapa ett klimat där grupperna förmår sig prata öppet och jag menar att jag har tacklat detta genom att nå ut till personer som inte är främlingar för varandra, där de kan prata om gemensamma minnen och ha konversationer som vänner och inte enbart intervjupersoner, som jag dessutom får ta del av och analysera (Hylander 2001:14). Jag är medveten om de risker som går hand i hand med respondenter som känner varandra, exempelvis *identification* och grupp tänkande, och menar att jag inte kan utesluta detta men det var ingenting jag såg inträffa (Ibid:19). En annan risk var att en rivalitet om ledarrollen skulle bildas, vilket jag inte märkte av men att en eller flera personer pratade mer än andra var tydligt. Ytterligare risk med fokusgruppsintervjuer är att respondenterna avbryter varandra vilket leder till att enskilda respondenter inte får lov att fördjupa sig (Ibid:3), och detta inträffade vid flertal tillfällen. Jag har i åtanke att intervjupersonerna känner varandra och att det eventuellt blir enklare att avbryta men menar att de fördelar jag fick av att de är vänner, som jag förklarar dels under urval och dels längre upp i detta stycke, överväger nackdelarna. Möjligen hade det gått att fördjupa en del personliga erfarenheter om jag intervjuat dem en och en men då missat att de hjälper varandra med minnen och reflektioner.

4.6 Min positionering

Eldén (2020:70-73) menar att forskare bör reflektera över sin egen position och förförståelse, i mitt fall bland annat som kvinna och skejtare. Då jag själv skejtar har jag förståelse för skateboardkulturen och respondenterna behöver inte vara övertydliga i sitt samtal, dock kan det resultera i att jag tror mig förstå deras narrativ och glömmer ställa följdfrågor. Detta har jag tacklat genom medvetenhet och att hellre fråga för mycket än för lite. Att jag är kvinna ser jag positivt eftersom att jag kan använda min erfarenhet och ställa viktiga följdfrågor, vilket är till stor hjälp under fokusgruppsintervjuer där snabbtänkta följdfrågor krävs. Problem som kan uppstå av att jag är kvinna med dessa erfarenheter vet jag finns. Jag är medveten om att jag kan reagera som en kvinna i en social underordning istället för att bedriva en undersökning men teorin och att jag har reflekterat över mina känslor har hjälpt mig att hålla isär dessa positioner. Lefkovich (2019:4-6) analyserar risker och möjligheter för

kvinnor som intervjuar män och menar att fördelar finns genom förtroendet män ofta ger kvinnor men också nackdelar då maktobalans kan uppstå, speciellt när det handlar om män i grupp. Jag som kvinna kanske inte blir inbjuden i alla tankar men å andra sidan menar Lefkovich (2019:ibid) att eftersom kvinnor inte helt tror sig förstå ett manligt narrativ, och ber om mer förtydligande än vad män eventuellt hade gjort, kan ett kvinnligt perspektiv på maskulinitet vara av intresse.

5. Resultat och analys

Resultatet redovisas utifrån mina frågeställningar och börjar med görandet och upprätthållandet av skateboardkulturen, för att därefter gå in på hinder skateboardåkande män ser att kvinnor, människor med transerfarenhet och ickebinära kan stöta på, för att avslutningsvis analysera tillvägagångssätt som kan inkludera en större mångfald av könstillhörigheter.

5.1 Skateboardkulturen

I analysens inledande del förs samtal kring skateboards subkulturella delar. Det som kommer betraktas är värderingar och livsstil då det var teman som urskildes i intervjuerna. Jag kommer ta avstamp i min första frågeställning om hur skateboardkulturen upprätthålls och förändras.

5.1.1 Värderingar och livsstil

Respondenterna menar att skateboardkulturen är stor och svårdefinierad men ämnen som blev nämnda är livsstilen som inkluderar värderingarna att du inte är bättre än någon annan och att du klarar av allt du tror att du klarar av. Att dricka öl med vänner och att kunna ta en slam var också centrala punkter. Lucas säger att för att vara en skejtare krävs ett mindset som handlar om att inte ge upp och Isac nämner att definitionen av skateboard är att *eat shit*. Lucas säger: "Ja, att ta slamen. En slam säger mer än tusen ord." Isac fortsätter och menar skrattande att istället för att fråga någon hur bra en är på att skejta kan en fråga hur hårt en slår sig. Fokusgrupp 1 håller med om att en måste våga och att det krävs en avsaknad av konsekvenstänk i många situationer. Lucas tillägger:

Vi säger ta slamen mycket med det är bara för att det är enda sättet du kan komma till nästa nivå liksom (...). Bara för du står på en skateboard så är du ingen skejtare, för mig. För det är det här: ta slamen är basically bara ett försök. Försök och försök igen tills du klarar någonting. Att du inte ger upp, det är ett speciellt mindset. För allting du gör när du åker skateboard måste du försöka med hur många gånger som helst. Och misslyckas med hur många gånger som helst. Det är okej att misslyckas, det spelar ingen roll och det är därför jag tror att vi alla vi vid det här bordet har det mindsetet att vi kan göra det vi vill göra, bli bra på vad vi vill, för att man vet!

Att *slamen* är en stor del av respondenternas svar är inte konstigt för personer som är i skateboardkulturen. Det krävs av en skejtare att chansa på att brädan hamnar rätt under fötterna för att landa ett trick. Utifrån det Thorpe och Wheaton (2013:347) säger om skateboardkulturen som en risktagande aktivitet där uppvisning av attribut upprätthåller livsstilen går fokusgrupp 1 i linje med detta genom att värdesätta ett mindset med mer vågspel. Varför är skateboard manligt dominerat om det utifrån respondenternas svar inte finns ett fokus på maskuliniteten utan främst på risktagandet? Connell (2005:60) säger att det krävs ett fokus på aktiviteterna för att förstå hur kroppsliga funktioner hänger ihop med sociala processer. Hon konstaterar att kroppsreflexiva rörelser sällan är individualiserade eftersom de, på grund av historia, skapar eller upprätthåller könsnormer (Connell 2005:64). Detta syns tydligt utifrån det Atencio et al. (2009:10) uttrycker om att män inte ser att kvinnor vågar skada sig och främst "bara åker omkring" på skatescenen. Även om respondenterna inte uttrycker att kvinnor inte vågar skada sig så är maskulinitet till stor del skapat genom fysisk skicklighet och risktagande, vilket Connell (2005:37) menar är något pojkar i tidig ålder lär sig. Detta medan Young (1990:142) beskriver att kvinnor i högre utsträckning ser sina kroppar som en *sak* eller ett objekt som kräver omvårdnad och att det utspelar sig i form av mer varsamhet och större rädsla för skada. Utöver det även att kvinnor mer än män har mindsetet *jag kan inte* och är osäkra på deras kropps kapacitet, vilket Young (1990:143-150) menar begränsar fysisk skicklighet. Liknande Gray (2018:52), som uttrycker att kvinnors sociala position har nedvärderat deras bild av vad de fysiskt kan göra, så ser jag de kroppsfunktioner som är, om inte behövliga så behjälpliga, i skateboardkulturen (fysisk skicklighet och risktagande) vara maskulint betingade attribut och därav svårare för människor som står utanför cis-mansnormen att utföra. Utifrån att sporten är individualiserad (Yochim 2010:232) så kan vi urskilja att dessa attribut inte ses vara kopplade till kön utan handlar om ett görande och då kan bortkoppla svårighetsgraden av att *ta slamen* för olika könstillhörigheter. Detta kan förstås med Butler (1990:179) när hen menar att kön inte kan

ses som en uppsättning fritt flytande attribut utan snarare konstituerat till tider och rum. Jag menar alltså att det rummet och den tiden vi är i idag är skapat av attribut vi lär barn från ung ålder och att det krävs en förståelse över att attribut är svårare för vissa att göra, delvis utifrån andras synvinklar men likaså sin egen.

Vi pratar vidare om Skateboardkulturen och respondenterna menar att en kan skejta på väldigt många olika sätt men så länge en skejtar för att det är roligt kan vem som helst vara med i kulturen. Samtidigt uttrycktes det förståelse för att inträdelsekravet kan se ut att vara stort och Isac säger: "Det är nog därför många uppfattar det som så jävla svårt att komma in. För man måste ändå på sätt och vis kunna ta sin plats. Men man kan göra det på väldigt många olika sätt.". De uttrycker att det finns plats för alla och Gabriel konstaterar att en kan göra vad en vill, hur en vill, utan att någon säger till dig vad du ska göra och vidare att det finns många sätt att vinna på. Samtidigt som respondenterna menar att alla kan skejta och att skatescenen är en plats där en kan göra vad en vill, så speglas en verklighet om kravet att kunna ta plats och våga slå sig, iallafall om en ska skejta där andra skejtar, vilket jag vill framhäva är attribut som genom historia och uppväxt faller cis-män mer naturligt, med betoning på mer och inte helt. Att anamma attribut för inträde till skatescenen var respondenterna med på, men att dessa skulle vara maskulina var alla inte lika transparenta om.

De pratar om friheten som skateboard inkluderar, exempelvis avsaknaden av regler. Noah säger att en vill hålla det fritt samtidigt som det krävs viss struktur i det, men om det blir för mycket struktur så försvinner den delen av skateboard som en vill åt. Samtliga i gruppen håller med och Hugo konstaterar: "Den konstanta balansen mellan frihet och skriva regler (...)". Båda grupperna pratar om att skateboardkulturen är en plats som välkomnar många som inte känt sig välkomna någon annanstans och Isac konstaterar att han som yngre inte kände att han passade in men att skateboard var där han fick sitt hem och uttrycker sig vidare:

Hela grejen varför det är fett att slama och varför det är så fett med skate och hela undergroundkulturen till det, jag antar att antingen så dras man till det för att man känner att det är det stället man passar in på (...). Skateboard är bara för freaks and geeks egentligen och tror man något annat om sig själv så tyvärr, inget illa menat men man är konstig asså. Så är det bara och det är bara skithärligt.

Många respondenter uttrycker liknande. Noah hänvisar skejtare till i många fall varit lite *misfits* som hittat sin kultur och sin grupp, och säger att han till viss del ser det som

anledningen till varför vissa motsätter sig andras inträde. Han konstaterar att tankar som *det här är ju vårt* finns och Aron säger att det ibland kan kännas lite patriotiskt. Liam tror att det kommer från rädslan att tappa något som är deras och att underground-delen med fler som skejtar är i risk att försvinna, något som respondenterna själva inte tror på. Skateboardåkare, inte nödvändigtvis mina respondenter, värdesätter nostalgi och jag vill koppla det till det Massey (1994) säger om *a sense of place*. Hon menar att rum, som jag ser att skateboardkulturen kan räknas som då de utifrån tidigare forskning fått en koherent uppfattning, innefattar minnen och att det vidare kan påverka hur öppna människor är att ta in nya deltagare (Massey 1994:119).

5.1.2 Förändring

Båda grupper pratar om hur känslan i parken har ändrats de senaste åren till att vara mer välkomnande och även mer inkluderande för grupper utanför cis-mansnormen. De uttryckte att en inte behöver hävda sig lika mycket och betonar att det nu är mer trendigt att vara snäll och inkluderande. Noah ställer sig frågan vart det kommer ifrån och svarar sig själv med: "Kanske många som växt upp med dom här dryga och sen bara nej jag är trött på det här, jag ska inte vara likadan.". Hugo lägger tonvikt vid att den inställningen är ny och Aron menar senare att bilden av skejtare som dryga ändå var något han tyckte var coolt som mindre. Lucas konstaterar liknande: "En liten del av mig tycker det är gött att det finns kvar, den där lilla negativa synen, fattar ni? Vi kan inte bara bli helt feta plötsligt.". Det finns alltså en attityd över att skateboard ska inkludera viss sorts hårdhet även om de menar att skatescenen öppnats sedan de var mindre. De fortsätter att samtala kring skateboardkulturens gatekeepers och Hugo säger:

Jag kommer ihåg i x när jag började skejta då fanns det en kille och när han kom till skateparken då sprang man därifrån för du visste om han fick tag i dig så hade han knäckt din bräda. Och sen några år senare när man växt upp då var man så, vad fan var det där om? Och han bara: Men det var bara för att lära dig att livet är fucking tufft typ. Det var hans inställning, tough love direkt liksom.

Noah berättar att han upplevt liknande och menar att det beror på avsaknaden av regler och civilkurage. Isac berättar i sin tur att han hade äldre vänner som *naggade* på han för att få han att käfta emot och våga säga ifrån. Fortsättningsvis uttrycktes en oro för att komma till nya skateparker eftersom tanken att om de är duktiga är de också dryga finns och Liam säger

vidare: "Det är så lustig grej man blir typ förvånad när någon är duktig och snäll." I respondenternas svar finns en medvetenhet över att skejtare som har skejtat längre och är duktigare ställer högre krav på att ta sig in genom att upprätthålla en hårdare jargong. Connell (2005:37) pratar om en genuspolitik även inom maskulinitet som ofta lyser igenom på sport-scener och jag vill belysa att vissa av respondenterna såg denna och strävar efter att inte producera en liknande.

5.2 Exkluderingsprocesser i skateboardkulturen

I denna del redovisas hinder respondenterna ser grupper utanför cis-mansnormen kan ställas inför i skateboardkulturen. Respondenternas egna erfarenheter av att ta sig in på skatescenen kan bidra till att förstå hur maskulinitet reproduceras likväl som möjligheter för den att förändras. Inledningsvis analyseras platsens betydelse som till exempel var en skejtar, vilken hall, park eller stad, och därefter tiden i form av när en skejtar, exempelvis när på dygnet eller när en började. Efter det redogörs vad representation och förebilder kan innebära för att maskulinitet i subkulturen reproduceras, och slutligen diskuteras patriarkatet och sociala hinder. Fokuset är min andra frågeställning som lyder: Vad ser skateboardåkande män att det finns för hinder för grupper med annan könstillhörighet i skateboardkulturen?

5.2.1 Platsens och tidens betydelse

Något centralt för samtliga respondenter, och som de menar att de delar med grupper som står utanför cis-mansnormen, var att de upplevde det svårare och läskigare att befinna sig på skatescenen när de var mindre. Lucas säger:

Jag tror att en tjej nu kan vara som mig när jag var 12 och jag kom till en skatepark och jag bara stod där med brädan och skulle droppa in och bara: fuck någon annan hann före, satte sig ner, sen så ställer man sig upp igen och någon hinner före igen, och du vet. Det tar några år sen lär man sig du måste bara droppa in först och ta din plats liksom. Jag tror att den saken kan många tjejer känna nu när dom kommer till en skatepark full med killar liksom och bara såhär: shit var är min plats? Men du får den platsen du tar.

Lucas beskriver sin upplevelse som att det är upp till individen att ta sin plats och att en behöver vara aktiv för att få den. Det verkar vara en relativt långsam process som i vissa av respondenternas situation tog flera år att känna sig bekväm i. Han konstaterar att en inte

tvunget måste ta plats men att en utan det inte kan förvänta sig plats i en full skatehall och vidare att deras erfarenhet av skatescenen har fått dem att enklare röra sig där det är mycket folk i rörelse. Isac säger att han förstår om någon som skejtat i ett halvår upplever skatescenen som jobbig men menar att om de hade varit där i tio år hade de förstått varför folk agerar som de gör. Vi går in specifikt på bryggeriet och Isac förtydligar att han inte hade skejtat där hans första år på bräda, men att han nu gör det han vill på scenen och om en åker in i någon är det bådas fel. Han menar att en inte kommer undan från att åka in i människor om en inte sätter stängsel i parken. Lucas beskriver bryggeriet som en skatepark där alla skejtar samtidigt och att det kommer till en punkt där det är *no mercy*, där kravet att ta plats är konstant. Han tror att många kan bli irriterade på dem när de kör men försvarar sig med att de är så de har lärt sig, och de är så de lär dom andra att köra: “Då får man vara den (...) du kan göra samma sak liksom.”. Vi pratar vidare om övergången från tjej/transskate till att alla får skejta (som blev beskrivet i inledningen) och Lucas säger:

Jag tyckte det var jättekul att se x en gång, skejtparken bara fylldes och jag såg henne bara tänka: jag ska vara här och skejta. Jag vet inte.. Jag la bara märkte till det och där förstår jag vad du pratar om att bara så... Det är inte fucking lätt att det bara fylls upp av massa skaterdudes.

Aron nämner liknande och säger: “Jag tänker att om det är läskigt för en liten grabb då är det ju mycket läskigare för en liten tjej, eftersom stämningen är som den är i en skatepark.”. Isac säger att han förstår att en vill gå men att det är aldrig någon som har sagt något och trycker på hur fint han tycker det är att se andra än män i parken. Lucas konstaterar vidare: “Tillslut så vågar du skejta med en full bryggan⁶ liksom. Och bara ta platsen. Tillslut är du den som får någon annan att inte våga skejta. Det är så det går.”.

Det finns en förståelse över att det är svårt att börja skejta som dels nybörjare och dels någon som står utanför cis-mansnormen men av vissa uppfattas det som något en *bara lär sig* där alternativa sätt inte är tydliga. Yochim (2010) och Hellman (2016) pratar båda om en individualistisk inställning i skateboard som unik från andra sporter och Yochim (2010) nämner detta som en del av det som osynliggör svårigheter andra ställs inför. Detta syns tydligt med det Lucas säger om att alla kan göra det. Det gäller att ta plats, göra detta kontinuerligt, att vara beredd på att platsen behöver försvars fysiskt och det verkar vara svårt att göra skatescenen mer lugn och därmed mer välkomnande för de som inte är vana vid att

⁶Bryggeriet.

köra fort. Det verkar vara något i hur platsen används som ska *kännas* och att försök till att lugna den, som att skapa en större grund med turtagning osv, uppfattas som ett hot mot andra värden. Isac menar exempelvis:

Hur man ska göra det mindre hetsigt är som att säga till någon att skruva ner volymen när man lyssnar på musik i exakt den volymen du vill lyssna på. Det är liksom, det är en känsla. (...) Det är aldrig något personligt med någon att göra hur hetsigt det är i skateparken utan det är liksom, det är som musik. (...) Det är som att säga kan du inte halvera ditt sätt att uttrycka dig. Det är som att jag ska skippa över vartannat ord jag säger just nu.

Isac beskriver att varandet på platsen har sitt givna språk och sin musik som kommer "halveras" vid förändringar. Respondenterna uttrycker att de har lärt sig scenen och människor som är nya också kommer lära sig. Som vi ser ger respondenterna platsen flera maskulina attribut och uppfattar också platsen som sådan även när de började att vara där. Butler (1990:33) säger att kön är skapat innan aktörerna kommer till scenen men som de sedan är en del av att upprätthålla och det ser jag inträffa på skatescenen. Även om de inte uttrycker att de anammar ett maskulint beteende, bara plats och risktagande, menar jag att genusteori kan bidra till förståelsen över var den praxis vi idag har kommer ifrån. Att männen själva reproducerar platsen med manligt kodade beteenden och förklaringar innebär enligt Butler (1990) och Massey (1994) att tid och rum alltid konceptualiserar karaktärerna och aktiviteterna (Butler 1990:179, Massey 1994:155). De menar att platser på detta sätt aktivt reproduceras. Men som vi ser är respondenterna också medvetna om vad den maskulint kodade platsen gjorde för dem som nya och för grupper som står utanför cis-mansnormen. Trots att det finns andra erfarenheter, exempelvis att inte befinna sig på skatescenen när där är som mest människor, är intagandet av plats av stor vikt för att befinna sig med andra människor och därmed i kulturen. Även om den eventuellt kräver att inkludera en kroppslig förmåga och ett risktagande ser jag det inte vara nödvändigt att vara den som får någon annan att inte våga skejta. Butler (1990:180) konstaterar könsattribut som performativt, vilket är av vikt att nämna för förståelsen av att det finns genomgående normer som de flesta ordnar sig efter och respondenterna har blivit lärda ett beteende som kan vara utmanande att komma in i för att klara av skatescenen men som de inte nödvändigtvis problematiserar själva. De hinder som männen ser icke cis-män ställas inför är inte könsneutrala, i och med historien kring vem som var (och är) inkluderad och hur beteendet, fysisk skicklighet och platstagande, kan ses vara maskulint betingade verb.

Men respondenterna uttrycker också att många skejtare är fasta i hur de själva blev lärda och Hugo säger: “Jag tror att inställningen många grabbar har är att om dom inte klarar av en hetsig skatepark då borde dom inte få skejta, alltså den logiken. Om ni inte klarar fucking eldprovet så gå.”. Noah tar upp att han har sett killar kasta sten på tjejer i skateparken och att de inte heller förstår varför det finns tjej/ transskate utan de menar att de själva började skejta där alla fick skejta, så varför kan inte alla göra det? Det verkar som alternativa sätt att lära sig skejta kan hota den rådande retoriken om att skejt handlar om att klara ett *eldprov*. Hugo menar att välkommandet av andra har mycket med åldern att göra och säger att han för några år sedan inte var lika snäll på skatescenen som han är idag.

Massey (1994:155) konstaterar att det finns interna konflikter mellan aktörer kring hur plats betraktas och används genom hur platsen använts förut, används nu och kommer användas i framtiden. En konflikt i det empiriska materialet för respondenterna är att samtliga är öppna för att fler ska komma in i skateboardkulturen men vissa menar att det krävs att en ändå tar sin plats. Det verkar då vara en konflikt mellan att ge och ta plats. Att ta plats verkar reproducera centrala maskulina värden och att ge plats hota dessa. Kan det vara så att istället för att skatescenen ska bli lugnare krävs det av icke cis-män att anamma ett mer platstagande beteende och på det sättet göra kulturen mer jämlik? Dock hänvisar Massey (1994) att platser med fasta karaktärer och evig sanning frångår sig äktheten hos en plats (Massey 1994:123) och jag ställer mig frågan: hur äkta är skatescenen om den stannar kvar vid kravet på platstagande för alltid? Vidare använder Massey (1994:120) meningen: “the character of an area” och hänvisar att det främst är produkten av internaliserad historia, vilket jag ser att vissa av respondenterna är en del av att upprätthålla.

5.2.2 Representation och förebilder

Skateboardkulturens kommersiella sida med förebilder är central för kulturen och därmed upprätthållandet av könsnormer. Liam säger: “Vad var det Nyjah⁷ sa för några år sedan, tjejer ska inte ramla och slå sig? Det säger ganska mycket om vad många skejtare har för syn på skateboard. (...) Fatta hur många kvinnor som såg upp på han och hur taggad blir man då på att skejta?”. Erik tror uttalandet delvis kommer från subkulturen och att synen som subkulturen har, som han benämner är våldsam där en bråkar, dricker öl och slår sig, inte överensstämmer med den synen världen har av kvinnor. De benämner därefter bristen av representation av andra grupper än män i sporten och Liam menar:

⁷Nyjah Huston är amerikanskt skateboardproffs.

Har man inte sett en kvinna kastas ut för en trappa och slama och sen gå upp o göra det igen så kanske man inte såhär, att man ens tänker i dom banorna (...). Men nu när det finns hur många kvinnor som helst som bara köttar på brädan så kan man ju se att det leder till att massa fler kvinnor börjar skejta.

Respondenterna fortsätter visa medvetenhet om hur kön representeras och Noah tar även upp att killar har växt upp med actionfilmer och Erik svarar med att det är samhället som trycker på hur olika kön ska använda sina kroppar. Detta är exempel på att kön, som Butler (1990:179) säger drivs genom repetitiva handlingar som sker utifrån rummet och tiden en är i. Young (1990:142) menar att ens situation skapas utefter historiska, kulturella och sociala begränsningar och detta är något även respondenterna håller med om. X-games (u.å), som är en av världens största tävlingar för actionsport, skriver på deras sida: "Women in action sports can do anything their male counterparts can do, until someone tells them they can't." (X-games u/å). Att en sådan stor tävling är medveten om hur synsättet på kvinnor influerar deras fysiska attribut är hoppfullt men sorgligt. Både Connell (2005) och Young (1990) belyser hur kön skapas efter omgivning och jag vill understryka detta som ett hinder för människor som står utanför cis-mansnormen inträde i skateboardkulturen. Jag menar att ett hinder är att kvinnor, människor med transerfarenhet och ickebinära är underrepresenterade på skatescenen, ett ytterligare är att de som står utanför cis-mansnormen inte lika väl känner deras kropp på grund av olika uppväxter och ännu ett är att det utifrån skatespel, actionfilmer och skatescenen inte ser ut ut som att deras kroppar varken borde eller kan visa den fysiska skickligheten som skateboard innefattar. I kombination med hur platsen förväntas ta in av nya deltagare blir då talet om kvinnans kropp som ömtålig logisk.

5.2.3 Patriarkatet och sociala hinder

Respondenterna diskuterar könsnormer och konstaterar att skateboardkulturen reproducerar hur samhället i stort porträtter dessa. De menar att risktagandet som framställs som ett krav kan bli ett hinder för icke cis-män eftersom det inte finns föreställningar om att de kan använda sin kropp på det sättet. De beskriver bilden att kvinnor ska vara fina med klänning och tidig särskiljning i skolan. Vidare att killar främst hänger med killar och då härmar varandras attribut vilket bildar en spiral av beteende. Isac säger:

Det är lite den sorgliga delen i hela den här machokulturen, att det alltid varit så ända sen man var liten, såhär, han här är bäst du ska vara bäst, var som han. Du vet, så att man ska vara bäst. Och det blir ju lite som att man också blir hjärntvättad då. För att man har en sån jävla standard, och det är liksom så undermedvetet också. (...) Bara för att killar har skejtat så jävla länge och det är så jävla standard, det är bara killar som är helt jävla brainwashed egentligen. De är duktiga inom skateboard för att det har varit så jävla aimat åt killar, och det är det som är fett för nu får liksom alla stand back lite och låta andra komma in.

Connell (2005) menar att hur män agerar i sport grundas i tävlingsinriktade lekar de upplevt sedan barnsben (Connell 2005:35) och jag ser att det är något som även Isac förklarar. Ett fokus på aktiviteterna är viktigt för att förstå hur sociala processer kopplas samman med representationer av kroppsliga funktioner. Jag ser att det är av stor vikt att prata om dessa processer när en diskuterar manligt dominerande rum och hur de uttrycker sig om kroppar som står bortanför cis-mansnormen (Connell 2005:60). Vidare beskriver Connell (2005:35) "the making of masculinity" som central under barndomen. Respondenterna menar att skateboard är en individuell sport och avlägsnar sig då från många andra sporter. Jag vill koppla detta till det Youchim (2010:232) diskuterar, att den individualistiska kroppen hamnar i centrum i skateboardkulturen och att det är den inställningen som skapar en spänning när det kommer till frågor om inkludering. Spänningen består i att individualiteten kan få människor att glömma att alla inte står inför samma hinder i inträdet till skatescenen i och med människors olika situation. Tanken *om jag kan så kan du* slår ut att skateboardkulturen efterfrågar attribut som är enklare för vissa att utföra. Det kan resultera i att en missar att vara en av dem som öppnar upp skatescenen för fler i form av turtagning eller validera en ny skejtares närvaro. Samtidigt nämner respondenterna machokulturen som något som gjort att de kan tävla mot varandra men genom att Isac i citatet ovan benämner det som "sorgligt" finns det en medvetenhet och kritik hos respondenterna om dessa förhållanden. Butler (1990:Förord) menar att deltagare i en kultur kan beskriva handlingar som självklara eller neutrala som till exempel att skateboardkulturen värdesätter uttrycksfulla handlingar men att de också döljer andra handlingar eller som hon säger: en kulturell varaktighet som inte enbart signalerar positiva attribut.

En aspekt av att skateboardkulturen värdesätter uttrycksfulla handlingar i kombination med, eller kanske på grund av, patriarkala strukturer, får människor bortanför cis-mansnormen att bli värderade. Aron resonerar om dessa processer i citatet nedan:

Anledningarna är väl också mycket patriarkatet. Den här tanken: ah det är tjejer i parken nu har man nån att haffa på. Det är klart det inte blir kul stämning då eller kul för tjejerna då. Om direkt när man kommer till parken att man ses som ett objekt istället för en del av det och en kompis man kan skejta med liksom.

Icke cis-män ses då ibland som objekt som ska passa in i den dominerande kulturens synsätt på att framträda (Butler 1990:179). Noah understryker det tankesättet och säger att det i kommentarsfältet under instagraminlägg på skejtande icke cis-män främst handlar om deras utseende och inte om hur de skejtar. Connell (2005:42) menar att detta inte kan förklaras på individnivå utan att det snarare är de institutionella arrangemang som lägger grunden för olika beteenden och uppfattningar om kön. Vidare nämner hon vikten av studier på könsuppdelade platser för att förstå hur kön produceras och upprätthålls och skateboardkulturen blir då lämplig av analyser av dessa slag (Connell 2005:71. På samma sätt som maskulinitet till viss del skapas genom attribut såsom fysisk skicklighet och risktagande så jämförs femininitet i relation till den maskulina normen och den kvinnliga kroppen som ömtålig och i behov av omvårdnad (Connell 2005:37, Young 1990:142). Beal (1996:209) kunde konstatera redan 1996 att maskulinitet på skatescenen rör sig bort från ett feminint beteende och menar liknande mig att synen på kroppar som långt ifrån varandra skapar mönster i vilka människor som har enklare inträde till en sport som inkluderar fysisk skicklighet, risk och platstagande.

5.3 Inkluderingsprocesser i skateboardkulturen

Analysens avslutande del handlar om tillvägagångssätt för att inkludera ett större mångfald av kön i skateboardkulturen. Inledningsvis nämns platsens och tidens betydelse, och då i form av var och när en skejtar. Därefter förs ett samtal om vikten av representation och förebilder. Frågeställningen i fokus är: Vad anser manliga skateboardåkare behöver göras för att i högre grad inkludera människor med annan könstillhörighet?

5.3.1 Platsens och tidens betydelse

Något som framkom under intervjuerna är att plats och tid hängde ihop med inkluderingsprocesser. Det är skillnader från vilken park en skejtar i och när det sker. Detta märktes när jag frågade fokusgrupp 2 om vad de skulle vilja ge för råd till en ny skejtande

icke cis-man och de skrattande sa: "I vilken skatepark?". Dessa fenomen behöver då även diskuteras situerat och inte bara på en generell nivå. Det finns, som nämnts ovan, en reproducerande attityd som går ut på att skatescenen ska se ut som den gör. Ett ytterligare exempel på detta är Lucas som uttrycker följande: "Alla måste pay it ut. Tillbaka till att man måste gå den hårda skolan. Alla vi har upplevt det liksom och alla vi har plats nu (...). Det är viktigt att man jobbar sig igenom det där. Utmana din rädsla. Det tar sin tid.". När respondenterna pratar om plats och tid som inkluderande försöker de hitta en balans mellan normen om att *själv ta sig in* och att det ändå finns platser där människor bortanför cis-mansnormen kan vara på. Det urskiljs ett visst dilemma om en uppskattning till fler människors inträde, en förståelse över deras svårigheter men följt av tanken om att skatescenen ser ut som den gör och att det bara är att lära sig att lokalisera i den. Detta ger Aron exempel på när han säger: "Då måste man förändra hur skate är, det är så det är. Man åker snabbt liksom.". De hänvisar till att de som inte kan tacklas med det kan skejta på särskilda tidpunkter och platser och lägger mer tyngd vid inkluderingsprocesser som rör var och när en skejtar än att de på skatescenen ska förändra beteende. En förändringsprocess av skateboardkulturens medlemmar till mer varse om sin omgivning kan, som Isac säger under 5.2.1, halvera deras sätt att uttrycka sig på.

Genom de empiriska resultaten av att skejt handlar om att *delta* i kulturen är frågan om vem som blir inkluderad respektive exkluderad inte bara en fråga om att säga att alla är välkomna utan det blir en praktik. Butler (1990) menar att det inte är nog att synliggöra kvinnor i tillställningar, som att till exempel introducera tjej/transskate, utan hen konstaterar att det krävs samtal om *hur* kön blir skapat och därefter begränsat för möjligheten att demontera strukturerna (Butler 1990:2). Samtalet om detta har hitintills handlat om hur vår historia, kultur och media-representation till stor del format och fortsätter att forma skateboardkulturen till ett rum med hög manlig dominans. Platsen och tiden har då en inneboende möjlighet för människor att utplåna bilden av skejtare som en tvunget plats-tagande person. Jag menar att det finns empiriska resultat (medvetenhet och viljan att förändra rummet) som innehåller ingångar som kan göra en skillnad för att inte föra med sig de normer som kan vara exkluderande till nästa generation. Att inte se skateboardkulturen som statiskt med fasta karaktärer och att själv vara aktiv med att dela bilder och erbjuda platser på och till människor som står utanför cis-mansnormen är aktiva verktyg för att inkludera fler på skatescenen.

Respondenterna uttrycker att de sällan har samtal om inkludering i skateboardkulturen och om de har det är det med människor som står utanför cis-mansnormen. De berättar att intervjuerna var givande samtal som lärde dem mycket och deras erfarenheter pekar mot att samtal mellan människor med både olika och lika erfarenheter kan synliggöra till exempel över/underordning. Jag hoppas att cis-män i högre utsträckning kommer närmare dessa samtal och att de män som var med i studien kan vara en början i deras respektive umgängeskrets.

5.3.2 Representation och förebilder

Även om vi ovan (5.2.2) såg att mediala representationer kan upprätthålla den maskulina normen kan även representationer vara en möjlighet att utmana den. Lucas säger till mig som skejtande kvinna: "Du får fler tjejer att börja skejta.". Han menar att människor som står utanför cis-mansnormen inte ser cis-män och vill börja, utan de ser någon som de själva kan känna igen sig i för att bli inspirerade och jag vill betona vikten av representation i media och i verkligheten. Vidare konstaterar han:

Ni gör så mycket. Att ni vågar, ni som kommit över det stadiet och vågar skejta i Malmö och överallt. Om tjejer kommer och ser er, dels er med tjejerna men också er med alla oss. För ni har ju insett det nu, hoppas jag, att det finns plats med oss liksom. Och att dom ser det då asså, det gör mycket.

Även om Lucas förlägger en del av ansvaret på inkludering till att dessa grupper ser varandra säger han också att seendet av icke cis-män som umgås med cis-män öppnar upp dörrar för inkludering. Fokusgrupp 2 i sin tur samtalar främst kring råd de skulle vilja ge människor som befinner sig på skatescenen när det kommer kvinnor, människor med transerfarenhet och ickebinära och menar att en visad uppskattning till mindre representerade grupper legitimerar deras vistelse i parken. De uttrycker en tacksamhet över de som gav dem komplimanger när de var små och menar att något så litet som en klapp till ett trick eller ett hej kan få en att vilja komma tillbaka till skatescenen. Hugo säger: "Din fråga, asså rent objektivt är det ju ganska låg tröskel för allt som behövs är ju en bräda och sen kan du skejta, men rent socialt kan det vara ganska hög tröskel, asså att komma in i ett skategäng som utomstående, det kan vara riktigt läskigt från början.". De belyser vikten av att ge plats snarare än att ta plats och utöver det även vikten av att bli inbjuden då det kan vara en hög barriär att ta de första stegen själv.

Vidare nämner de att det till stor del även handlar om en mognads-grej och pratar om vikten av förebilder till de yngre killar som till större grad har taggarna utåt mot andras inträde.

Respondenterna pratar om vad inkluderingen av fler grupper har gjort för skatescenen och Lucas säger: "Jag vet så många killskejtare som kanske inte vågar visa men som har dom här feminina sidorna och att fler grupper kommer in kan ge dom möjligheten att uttrycka dom.". Resterande håller med och menar att en även kan prata mer med varandra nu och Isac säger följande:

Men det är fan fett dope asså hela den här grejen hur mycket större tjej/transskate blev på så kort tid nu, för så som det är med killskate den har ju varit mycket mer konstig och fucked förut men nu har det kommit till den grejen att folk kan prata med varandra och folk kan uttrycka sig som dom vill liksom. Skate har ju varit väldigt sånt som man definierar efter machokulturen. Så det är bara fett kul att se att den är mer öppen nu.

Av det Lucas och Isac säger ser en att skateboardkulturen går åt rätt håll när det kommer till fritt uttryck och fler människors inträde. Massey (1994:120-121) hänvisar platser till porösa nätverk bestående av sociala relationer där karaktärerna är av stor vikt att analysera för att få en förståelse över vad som utformar och upprätthåller en plats. Skateboardkulturen har länge varit manligt dominerad men det finns en medvetenhet som respondenterna uttrycker över att den håller på att öppna upp sig för fler vilket de menar kommer påverka dem som redan är deltagare i kulturen. Det kommer till exempel tillåta fler människor att röra sig bort från en typisk maskulinitet. En effekt för kvinnor av att det blir breddade repertoarer av kön i skatekulturen kan bidra till att utmana det som Young (1990:150) diskuterar om att kvinnor i högre utsträckning än män känner sig bortkopplade från deras kroppar. Jag menar att maskulinitet får lösare ramar när fler icke cis-män kommer in i sporten samtidigt som fler kvinnor, människor med transerfarenhet och ickebinära får större svängrum att se sin fysiska skicklighet och lära känna sin kropp bättre.

6. Sammanfattning

Hur upprätthålls och förändras skateboardkulturen utifrån ett manligt perspektiv? Fokusgrupperna lyfter fram lite olika dimensioner av skateboardkulturen. Det kan bero på att den ena gruppen består av lite yngre åkare vars liv till större del består av skateboard då de är

sponsrade alternativt arbetar med det. I den första gruppen är det framför allt viktigt att aktivt själv ta plats när aktiviteten utförs. Detta innebär att faktiskt våga ta sin plats och inte vänta in den. Det är viktigt att våga, att slama och att göra det tillräckligt många gånger för att utvecklas men också att visa sig duglig enligt den maskulina normen som präglar kulturen. Den andra gruppen menar också att sporten är fysisk och att det gäller att försöka våga och hålla ut som ny men de tar även fram värden som frihet i kulturen som central. Båda grupperna tar i sin tur upp att den kan ses som ett alternativ för människor som inte känner sig hemma i andra sporter och kulturer. Vissa uppfattar regler, som till exempel turtagning, vara ett hot mot kulturens individualism och strävan efter frihet men de ser att det sker en förändring av kulturen som går åt det ”snällare” hållet. Det innebär att den är mer öppen än förut, att det inte är lika hetsigt på rampen och att de mer erfarna inte är lika hårda mot de nya som när de själva började skejta. Butler (1990:89, 179) menar att kön på detta sätt spelas upp i sammanhang och den maskulina normen i skejt framträder då som att ta för sig, att våga, inte inordna sig under regler, att tåla smärta och att envist fortsätta trots mängder av fall. Männerna knyter an till skateboardkulturen och platsen som att den redan innehåller minnen och nostalgi och blir på detta sätt även de påverkade av den historia och kultur som redan finns. Den media som männen konsumerar som är en del i upprätthållandet av kulturen stödjer normen. Nya deltagare, oavsett om det är unga män eller andra, är välkomna men de får själva ”ta plats” och visa sig dugliga genom särskilda attribut.

Vad ser skateboardåkande män att det finns för hinder för grupper med annan könstillhörighet i skateboardkulturen? Och vad anser dessa behövas göras för att i högre grad inkludera fler? Båda grupper pratar om avsaknad av representation av kvinnor, människor med transerfarenhet och ickebinära i skate-media och fokusgrupp 2 gick djupare in på hur grupper särskiljs redan i skolan och även att det finns en avsaknad av dessa i actionfilmer. Detta är av stor vikt att undersöka eftersom det, som vi ser utifrån Connell (2005) och Young (1990), skapar tankesätt om hur kön ska bete sig som därefter blir till ett undermedvetet beteende som obemärkt går förbi. Connell (2005) konstaterar att män i tidig ålder lär sig fysisk skicklighet tillsammans med ett risktagande och dessutom skapar ett intresse för tävling medan Young (1990) i sin tur säger att kvinnor tidigt utvecklar en syn på deras kropp som ömtålig, i behov av omvårdnad och med tankesättet *jag kan inte* internaliserat (Connell 2005:54-55, Young 1990:142, 149). Både Connell (2005) och Young (1990) nämner omvärldens uttryck som avgörande för hur människor växer upp och utifrån detta konstaterade jag att det inte går att se risktagandet och den fysiska skickligheten som

skateboard kräver som helt könsneutralt, i och med cis-mäns starka försprång till attributen som efterfrågas.

Förutom denna medvetenhet av att det saknas förebilder fanns det förslag på hur plats och tid kunde användas för att nya deltagare ska få inträde till skatescenen. Dessa tankar byggde även på männens, ibland läskiga, erfarenheter av att själva varit en som "tagit sig in". Det gjorde att det finns en förståelse för svårigheter nya skejtare möter men samtidigt uttryckte de att det tar några år innan en lär sig att ta den platsen som *vissa* sammanhang kräver. Det fanns förståelse över att kvinnor, människor med transerfarenhet och ickebinära möter fler hinder än cis-män men vidare, som vi ser under 5.2.1, att även jag som skejtande kvinna kan få människor att inte våga skejta, med betoning från en respondent att *det är så det går*. Det innebär att nya deltagare behöver ta sig an och acceptera den rådande kulturen och upprätthålla den. Alltså samtidigt som det fanns förståelse över att skateboardkulturens gränser kan vara utmanande att ta sig över fanns idéer om att det är så det har varit och det är så det ska vara. Jag fann ett viss dilemma i respondenternas svar, som de själva eventuellt inte reflekterade över, angående om kulturen ska bli mer öppen eller inte. Samtliga var positiva till andra människors inträde, men vissa konstaterade att dessa får acceptera den "hårda" vägen på samma sätt som de själva har gjort (om de ska befinna sig på samma scen vid samma tidpunkt som dem). Det krävs en viss anpassning till den livsstilen som skateboard *alltid* haft (Massey 1994:120). Även om vissa av respondenterna såg den anpassning vara svår för människor utanför cis-mansnormen. Dock konstaterade respondenterna att inträdet för fler icke cis-män innebar att cis-män kunde uttrycka deras feminina sidor vilket kan tolkas som att kulturen kan röra sig åt håll som inkluderar sidor som olika kön internaliserat. Den manliga normen i skejtkulturen verkar på detta sätt vara öppen för förändring. Kanske kan detta också innebära, som Butler (1990:179) poängterar, att det även skapar utrymme för nya handlingar och samspelelmönster mellan könen på scenen.

Konkreta hjälpmedel för kvinnor, människor med transerfarenhet och ickebinära är att exempelvis gå till parken under tjej/transskate alternativt de första och sista timmarna för att undvika att direkt möta kravet att ta plats. Utöver det lades vikt vid att hitta vänner som skejtar eller som en kan börja skejta med. Att utmana sig själv, inte ge upp, våga ta plats och våga att slama var även beteenden och tankesätt som var centrala i inträdet till kulturen. Det ansvaret på män som framkom i det empiriska materialet innebar att de såg att de har ett ansvar för den yngre generationen genom att säga ifrån när någon är exkluderande och genom

att vara allmänt snäll på skateparken. Att berömma och hälsa på kvinnor, människor med transerfarenhet och ickebinära när de kom till skatescenen uttryckte fokusgrupp 2 var av stor vikt för att få dessa att känna sig hemma i skateboardkulturen. Det uppfattades även som viktigt att representation och med det även förebilder som står utanför cis-mansnormen kan påverka dessa förändringar. Ett sätt att fortsätta sprida olika sorters förebilder är att inte bara sprida videos på skejtande män på sociala plattformar. Jag menar att det är allas ansvar, *inte minst* de skejtande cis-män som är på scenen, att få kvinnor, människor med transerfarenhet och ickebinära att känna sig sedda och välkomna och jag vill lägga tyngd på att små handlingar, såsom en klapp, ett hej, ett inlägg på media gör skillnad. Solidaritet i skateboardkulturen, på plats och i media, ser jag vara det verktyg som är mest kraftfullt i arbetet mot att inkludera fler kvinnor, människor med transerfarenhet och ickebinära i skateboardkulturen. Det är extra viktigt att deltagare i kulturen själva tar ansvar då sporten inte sker under organiserade förhållanden där officiella ledare tar ansvar.

7. Slutsatser

Denna studie erbjuder en inblick i skateboardkulturen och hur skateboardåkande cis-män ser att kulturen skapas och upprätthålls för att därefter gå in på exkluderingsprocesser och vidare på inkluderingsprocesser. Studiens teoretiska utgångspunkter gör att männens samtal och exempel på hur de agerar är att reproducera men även att föredra en maskulin norm som här utspelas i skatekulturen. Denna norm har sedan grupper med andra könstillhörigheter att förhålla sig till. Det som har framkommit är att kulturen främst upprätthålls genom människors insatser och medias porträttering om hur en bör yttra sig på skatescenen. Trots att männen på olika sätt är medvetna om hur inträdet i sporten kan upplevas, exempelvis utifrån avsaknaden av representation i media och genom vad de själva har sett och upplevt, så finns det kvar en stark maskulin norm kvar. Den handlar om att själv "ta sig in" och uttrycket "en slam säger mer än tusen ord" visar på att inträdet är ett görande. Det fanns tankar om att kulturen på senare tid har öppnat upp för mer människor respektive mer attityder men jag menar ändå att empirin pekar mot att det finns en tröghet i hur skatescenen kan förändras. Det handlar till exempel om exkluderingsprocessen som jag främst urskiljde var den historiska presentation av cis-män som de med fysisk skicklighet och mod till risktagande samt medias presentation av skateboardåkare som främst av manlig karaktär. Att cis-män i högre grad visas i skatesammanhang och i andra delar där fysisk skicklighet och risktagande är av vikt

för produceringen av bilden, och därmed även verkligheten, av vilka som är välkomna till skatescenen. Utöver det kan det individualistiska synsättet, som skateboardkulturen värdesätter, skapa en viss ignorans när det kommer till andras inträde i form av turtagning och stöd till de grupper som står utanför cis-mansnormen.

Ett inkluderingsarbete kan föras genom att visa mer kvinnor, människor med transerfarenhet och ickebinära i media, stora som små mediekanaler, och att ge säkra platser för dessa att röra sig på, såsom tjej/transskate sessioner. För cis-män är det av vikt att få människor som står utanför cis-mansnormen att känna sig välkomna på skatescenen i och med att dessa annars, som Bäckström och Nairn (2018) konstaterar, kan få känslan av att de tar upp en plats som inte är till för dem. Det är av stort intresse att forska vidare om mansdominerade rum och inte minst om skateboardkulturen. Det är viktigt för att, som i denna studien, även få tillgång till vad som driver männens engagemang då det kan anpassas till möjliga insatser mot särskilda strukturer. Förutom generella strukturer som håller uppe en manlig hegemoni (Butler 1990:33) har varje sammanhang sina unika villkor att förstå för att kunna påverka det. En möjlig uppsats som jag ser hade varit intressant och givande är att inkludera samtal med människor från fler könstillhörigheter för jämförandet av deras svar. Det hade även varit av fördel att utföra observationer för att analysera och se hur olika skejtande människor rör sig på skatescenen.

8. Referenslista

Atencio, Matthew., Beal, Becky. och Wilson, Charlene. (2009). The distinction of risk: urban skateboarding, street habitus and the construction of hierarchical gender relations. *Qualitative research in sport and exercise*, 1(1):3-20.

Beal, Becky. (1996). Alternative Masculinity and Its Effects on Gender Relations in the Subculture of Skateboarding. *Journal of Sport Behavior*, 12 (3):204-220.

Beal, Becky. och Ebeling, Kristin. (2019). Can you sell out if you've never been in? I: Kilberth, Veith. och Schwier, Jürgen. (red.). *Skateboarding between Subculture and the Olympics: A Youth Culture under pressure from Commercialization and Sportification*. Germany, Bielefeld:97–116.

Bryggeriet. (2016). Verksamhetsberättelse. <http://www.bryggeriet.org/wp/media/2017/04/bryggeriet-verksamhetsberattelse-2016.pdf> (Hämtat 29/4-2022).

Butler, Judith. (1990). *Gender trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. New York: Routledge.

Bäckström, Åsa. och Nairn, Karen. (2018). Skateboarding beyond the limits of gender? Strategic interventions in Sweden. *Leisure Studies*, 37 (4):424-439.

Carr, John N. (2016). Skateboarding in Dude Space: The Roles of Space and Sport in Constructing Gender Among Adult Skateboarders. (red.). *Sociology of Sport Journal*, 34 (1):25-34.

Clarke, Victoria. och Braun, Virginia. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3 (2):77-101.

Connell, Raewyn. (2005). *Masculinities*. 2 uppl., Cambridge: Polity Press.

Corwin, Zoë B., Maruco, Tattiya., Williams, Neftalie., Reichardt, Robert., Romero-Morales, Maria., Rocha, Christine. och Astiazaran, Constanza. (2019). *Beyond the Board: Findings from the Field*. University of Southern California: Pullias Center for Higher Education. (<https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED609263.pdf>). (2022-04-18).

Eldén, Sara. (2020). *Forskningsetik: vägval i samhällsvetenskapliga studier*. Lund: Studentlitteratur.

Gray, Kerria. (2018). "You're doing it wrong": skateboarding, gender and the right to the city. University of British Columbia.

Hellman, Annika Amelie. (2016). 'Skateboarding is like dancing': Masculinity as a performative visual culture in art education. *International Journal of Education through Art*, 12 (3):1-22.

Hylander, Ingrid. (2001). *Fokusgrupper som kvalitativ datainsamlingsmetod*. (42). Linköpings universitet. FOG-Rapporter.

Lefkowich, Maya. (2019). When Women Study Men: Gendered Implications for Qualitative Research. *International Journal of Qualitative Methods*, 18 (1):1-9.

Malmö Stad. (2019). Frågor och svar om samordnare för skateboard och e-sport. <https://malmo.se/Aktuellt/Artiklar-Malmo-stad/2019-08-20-Fragor-och-svar-om-samordnare-for-skateboard-och-e-sport.html> (2022- 05-12).

Merton, Robert K., Kendall, Patricia L. och Fiske, Marjorie (1990). *The focused interview: a manual of problems and procedures*. New York: Free Press.

Thorpe, Holly. och Wheaton, Belinda. (2013). Dissecting Action Sports Studies- Past, Present, and Beyond. Andrews, David. och Carrington, Ben. (Eds.), *A companion to sport*. Hoboken: Wiley-Blackwell:341–358.

Young, Iris Marion. (1990). *Throwing like a girl and other essays in feminist philosophy*. Bloomington, Ind.: Indiana University Press.

X-games. (2014). Women of action- breaking through the glass ceiling. <http://www.xgames.com/article/10931552/women-action-breaking-glass-ceiling-action-sports> (2022-03-10).

9. Bilaga: Intervjuguide

Öppningsfrågor: Rör gruppens gemensamma egenskap (skateboarding).

- Hur länge har ni skejtat och hur började ni?
- Varför skejtar ni?
- Känner ni att det finns en skateboardkultur?
- Hur är en person som är med i den kulturen?
- Känner ni er som en del av den subkulturen?
- Vad skulle ni säga är skillnaden mellan en skejtare som är i och utanför subkulturen?
- Tänker ni att delar av subkulturen, alltså inte nödvändigtvis ni, vill att en person som skejtar ska uppträda på ett visst vis? På brädan och utanför.

Introduktion: Rör huvudfrågor (mindre representerade grupper inkludering i en mansdominerad sport).

- Vad känner ni kring att fler människor börjar skejta? Det är ju en snabbt växande sport! Jag tänker spontant på posts angående “please make skateboarding uncool again” Och att det blivit en OS-sport.
- Var tror den negativa attityden till att fler börjar skejta kommer ifrån?
- Vad har ni observerat att era vänner eller bekanta känner?

Övergångsfrågor: Frågor som introducerar huvudfrågan

- Vem blir sponsrad? Vad krävs?
- Vad tänker ni kring kategorier av kvinnor/män inom tävlingar?
- Att x-games 2004 och street league 2015 öppnade upp för separata tävlingar för kvinnor, vad tror ni att det gör för dem? Tror ni att det alltid kommer att behövas?
- Hur ser ni på representationen inom skateboardkulturen? Exempelvis sponsorer, inom tävlingar, men också på inom reklam och i affärer.

Huvudfrågor:

- Skulle ni förklara skate som en öppen sport?
- Tänker ni att det är olika svårt för kvinnor/cis-män/trans/ickebinära att börja skejta? (isf: vad finns det för hinder för dem? Vad tror ni är svårast med att börja skejta som icke cis-man?)
- Om ni skulle kunna ge råd till en icke cis-man som ska börja skejta, vad skulle ni sagt för att förbereda denne? Finns det några tips att ge?
- Tycker ni att det finns skillnader en kan sätta enkla ord på när det kommer till cis-män och icke cis-män som skejtar?
- Finns det skillnad på hur de blir representerade?
- Vad tror ni sessioner som tjej/trans-skate har gjort för skatescenen?
- Kan ni tänka på något annat som skulle hjälpa på liknande sätt?
- Brukar ni skejta på torsdagar efter att tjej/transskejt har varit? Hur ser ni på denna interaktion? Jag får uppfattningen som att de flesta tjejer/trans går då, känner ni samma? Finns det sätt att undvika det skeendet?
- Hur brukar ni prata om kvinnor/trans/ickebinära som skejtar? Är det samtalsämnen som kommer upp? Hör ni andra skejtare snacka om dom, isåfall på vilka sätt?

- Hur skulle ni säga att en ska arbeta för att få in fler tjejer/trans i skatevärlden?
- Vilka behov tror ni att grupper som inte är lika representerade behöver?

Avslutningsfrågor: Har vi missat något? Sammanfattning.

- Vad skulle ni vilja att jag skrev om i den här uppsatsen? I och med att den kommer generera kunskap om skateboardsporten.
- Är det någon tankeställare som kommit upp?
- Tips till fortsatta intervjuer?
- Hur har ni upplevt denna intervju?